

De Wondere Vogelwereld van O.C. Hooyman.

Kleine Amerikaanse Prairiekraak

Crochus rapaxialis L 27 cm – V 40 cm

Van origine bewoner van de uitgestrekte grasvlaktes van Noord-Amerika. Werd na de eerste sporadische waarnemingen in het zuiden van Europa aan het einde van de vorige eeuw als zeldzame dwaler beschouwd. Heden ten dage kan de Amerikaanse Prairiekraak echter een volledig geaccepteerde invasieve exoot worden genoemd.

Verenkleed sober okergeel met witte borstpartij. Mannetje donkere kap. Zie zware puntkraakvorm snavel. Broedgevallen onder andere in de droge binnenlanden van Spanje, Italië en Griekenland. Met het verdwijnen van de vaak eeuwenoude olijfbomaarden door de verwoestende woekerende Pharetrickx herpidiatus (bruingal pischimmel) en de daarvoor in de plaats gekomen amandel- en aardnotenplantages, is de ideale biotoop voor de Prairiekraak geschapen en heeft deze op veel plaatsen de inheemse Iberische Olijfkraak verdrongen.

Nest bestaat uit een van klei of leem ‘opgemetselde’ toren van vaak honderden aardnoten of amandelen. Daar de noten het hoofdbestanddeel van de maaltijd vormen en de nesttoren een goed gevulde ‘voorraadkamer’ is, hoeven de vogels het legsel tijdens de broedperiode nooit alleen te laten. Eierpredatoren als vos en marter, maar ook de veelvuldig in de mediterrane landen voorkomende verwilderde honden en huiskatten maken

dan ook weinig tot geen kans het legsel te roven.

De tien tot twaalf jonge Kraakjes worden tot op het moment van uitvliegen door de beide ouders gevoederd met de noten uit de nesttoren. Deze worden echter eerst met de zware snavel fijn gemalen tot een kleffe pasta, alvorens ze in luid schreeuwende bekjes van de hongerige jonge vogels te spugen.

De bekende Franse ornitholoog Jean-Baptiste Chassé bestudeerde in de tweede helft van de 19e eeuw de vogels van het Amerikaanse continent, waaronder met name de Kleine Prairiekraak. Het in korte tijd zeer snel opgroeien op een eenzijdig menu van gemalen aardnoten was een nog niet eerder waargenomen fenomeen. Door nieuwsgierigheid naar de smaak en de voedingswaarde van de gemalen aardnoten gedreven, nam Jean-Baptiste Chassé op 14 april 1865 om 14.15 uur de inmiddels legendarisch geworden beslissing om een mespunt van het vogelvoer te proeven. Deze datum staat wereldwijd bekend als de ‘Dag van de ontdekking van de pinda-kaas’.

Volksvogelwijsheid: Herkomst, Nederland, Delft. Reclameslogan ca. 1879 Firma Chassé. (Vanaf 1883 Calvé). “Geef ook uw kroost het beste mee; eener daag’lijks snee brood met den aardnootenpasta van Chassé!”

Iedere week beschrijft O.C. Hooyman een vogel die aan zijn brein is ontsproten.

Gemalen noten voerend

Dassenboek interview

Dassen zijn weer terug van weggeweest! Het meisje leerde Diet Groothuis ze kennen, volwassene maakte ze er een kinderboek van. Voor meisjes én natuurlijk ook jongens.

De das is net een grappige k

tekst **Koos Dijksterhuis**
illustraties **Merel Corduwener**

Met mijn vriendin Hanneke ging ik vaak de natuur in”, vertelt

Diet Groothuis, bekend van haar schoonmaakrubriek in Trouw, haar poetsboek en haar poëzie. Haar nieuwste boek DAS is een kinderboek over dassen. Het gaat over twee vriendinnen van een jaar of tien, die een dassenburcht ontdekken en actief worden in een dassenwerkgroep. Ze leren van alles over dassen en maken mooie, maar ook bloederige avonturen mee. De meisjes zijn verzonden alter ego’s van de auteur en haar vriendin, maar hun avonturen zijn echt gebeurd. Het boek is prachtig geïllustreerd door Merel Corduwener.

“Hanneke had een keer dassensporen gevonden”, begint Groothuis haar verklaring waarom ze zich in dassen heeft verdiept. “Wij gingen zoeken en we vonden een dassenburcht. We hebben er drie avonden

zitten wachten, op een behoorlijke afstand en tegen de wind in, maar geen das gezien. Alleen een bosmuis. Hanneke ging een week met vakantie, dus toen ging ik in mijn eentje en: bingo. Er stak een zwart-wit kopje uit het hol. Er verschenen drie jonge dasjes!”

Dat wilde Hanneke ook zien, maar dat dreigde op een teleurstelling uit te lopen. Na urenlang roerloos muggen trotseren maakten de dames aanstalten om te vertrekken, toen er toch een das verscheen. “We waren door het dulle heen, zo blij!”

Groothuis en vriendin raakten tijdens een wandeling op een landgoed aan de praat met een natuurliefhebber, die een passant vertelde dat hij lid was van een dassenwerkgroep. “Dat wilden wij ook”, zegt ze. “We werden uitgenodigd door dassenkenners Margriet Hartman en Hans Vink, die ons eerst uitfoeterden dat we helemaal niet bij die burcht hadden mogen komen. Vink kent elke burcht, houdt alle aantallen en gegevens bij en weet alles over dassen. Hij is de Jaap Dirkmaat van de Utrechtse Heuvelrug.” Dirkmaat is de oudvoorzitter van de voormalige stichting Das & Boom.

“We kregen een burcht toegewezen en inmiddels, vier jaar later, hebben we drie burchten onder onze hoede. We posten er iedere lente om in kaart te brengen hoeveel jongen